

გენდერული თანასწორობის საკითხები

ნონა ჭიჭინაძე გენდერული და სოციალური საკითხების
სპეციალისტი

მუნიციპალური განვითარების ფონდი

გენდერული თანასწორობის საკითხები

დონორი ორგანიზაციის აზრის განვითარების ბანკის პროგრამებში გაწერილია გენდერულ საკითხებზე მუშაობა, რაც ითვალისწინებს პროექტის დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში მამაკაცებისა და ქალების თანაბარ მონაწილეობას

გენდერის განმარტება

თანამედროვე მეცნიერებაში ტერმინი „გენდერი“ სქესის ბიოლოგიური გაგებისაგან განსხვავებულია, სქესი სოციალური ფენომენია და იგი საზოგადოების სოციალური სტრუქტურის ერთ-ერთი საბაზისო განზომილებაა, რომელიც სხვა კულტურულ და სოციალურ-დემოგრაფიულ მონაცემებთან ერთად (რასა, ასაკი, ეთნოსი) აყალიბებს სოციალურ სისტემას.

გენდერული როლები

- გენდერული როლების (მამაკაცებისა და ქალების) განსაზღვრა სუბიექტურია და კონკრეტულ-ისტორიულ ხასიათს ატარებს. თითოეულ საზოგადოებას აქვს თავისი ჩვეულებები, ტრადიციები და ნორმები, რომლებიც სოციალურ-სქესობრივ როლებს განსაზღვრავს
- არსებობს ქცევები, რომელიც მიჩნეულია ქალურად ან კაცურად და მათთვის შესაფერისად, ანუ არსებობს გენდერული სტერეოტიპები

გენდერული მეინსტრიმინგი

მარტივად, რომ ითქვას მეინსტრიმინგი ნიშნავს გენდერული საკითხების დანერგვას.

- აღნიშნული პრობლემატიკის შესწავლა და განზოგადება საშუალებას იძლევა, შემუშავებული იქნეს ისეთი ტექნოლოგიები, რომლებიც უზრუნველყოფს ქალის რესოციალიზაციას, საზოგადოებაში მისი როლისა და სტატუსის ამაღლებას. ქალთა და მამაკაცთა თანაბარ მონაწილეობას, მათი უფლებებისა და შესაძლებლობების თანაბარ და ეფექტიან განხორციელებას.

ADB

გენდერული მეინსტრიმინგი

გენდერული ნიშნით დისკრიმინაციის აღმოფხვრა, ქალისა და მამაკაცის თანაბარი უფლებებისა და თავისუფლების უზრუნველყოფა, განსაზღვრულია საქართველოს კონსტიტუციით და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით, რასაც საქართველოც შეუერთდა.

საერთაშორისო ხელშეკრულებები

- საქართველოს მიერ რატიფიცირებული საერთაშორისო ხელშეკრულებები:
- გაეროს „კონვენცია ქალთა მიმართ დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ (CEDAW, 1978) და კონვენციის დამატებით ოქმი (2002).
- პეკინის დეკლარაცია და მოქმედებათა პლათფორმა (1995)
- ევროპის ადამიანის უფლებათა კონვენცია (1999)-
- მდგრადი განვითარების მიზნები (SDG)
- ევროპის ჩარჩო კონვენცია ეროვნულ უმცირესობათა დაცვის შესახებ (2005)
- კონვენცია „ქალთა წინააღმდეგ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის აღკვეთისა და პრევენციის შესახებ“ (სტამბოლის კონვენცია).
- ასევე საქართველოს კანონები და კანონქვემდებარე აქტები.

გენდერული სტატისტიკა

- გენდერულ ჭრილში სტატისტიკური მონაცემები საკმაოდ მწირია, საჭიროა დეტალური სტატისტიკური ინფორმაცია ქ. ბათუმის მოსახლეობის რაოდენობის, ასაკობრივი ჯგუფების, დასაქმების, განათლების, სიღარიბის და სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი პირების, დევნილების, შშმ პირებისა და სხვა მოწყვლადი ჯგუფების შესახებ.

გენდერული სტატისტიკა

გენდერული სტატისტიკა

- მამაკაცების საშუალო ხელფასი ჩვენს ქვეყანაში 1 387,4 ლარია, ხოლო ქალებისა - 859,5 ლარი.
- ყველაზე მაღალანაზღაურებადი სფეროებია საფინანსო საქმე, სახელმწიფო სექტორი და სამშენებლო სექტორი.
- საფინანსო სექტორში მამაკაცის ხელფასი 2521,8 ლარია, ქალისა კი - 1322,8 ლარი.
- სახელმწიფო სექტორის წილი საშუალო ხელფასის ჩამოყალიბებაში საკმაოდ მაღალია.
- ამ სექტორში დასაქმებული ქალების საშუალო ხელფასი 1 101,0 ლარია, ხოლო მამაკაცების - საშუალოდ, 1 281,6 ლარი“.

გენდერის სამოქმედო გეგმა

- აზიის განვითარების ბანკის მიერ შემუშავებული იქნა გენდერულ საკითხებთან დაკავშირებული სამოქმედო გეგმა (GAP)
- 1) გენდერის დეტალიზებული მონაცემთა ბაზის შეგროვება და ანალიზი.
- 2) ქალის პროექტში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

გენდერის სამოქმედო გეგმა

- 3) გენდერული პერსპექტივების დანერგვა ინფრასტრუქტურულ პოლიტიკაში, გეგმარებით პროექტირებასა და მშენებლობაში
- 4) კვალიფიცირებული ქალებისთვის ინსტიტუციური და მენეჯმენტის ქმედითუნარიანობის გაძლიერება მათი შესაძლებლობების გამოყენების უზრუნველყოფის მიზნით, იმისთვის, რომ ამ მათ დაიკავონ მნიშვნელოვანი (გადაწყვეტილებების მიღების შესაძლებლობის მიმცემი) პოზიციები ტრადიციულ, მამაკაცების მიერ დომინირებად სექტორში

გენდერის სამოქმედო გეგმა

- მულტი-მოდალური კომიტეტი, წარმოდგენილი ქალებით, დაფუძნებული ბათუმში და მომზადებული სამოქმედო გეგმით
- კვალიფიციური ქალების სამუშაოზე აყვანა
- მუნიციპალიტეტების მიერ გენდერულად მგრძობიარე/განსაზღვრული საზოგადოებრივი კამპანიის ჩატარება

გენდერის სამოქმედო გეგმა

გმადლობთ ყურადღებისათვის

